הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

חוברת מידע
לפורש

חבר סגל המבוטח בפנסיה צוברת

2020

אגף משאבי אנוש

תוכן

מועד הפרישה מהטכניון 1
הסדר פנסיה צוברת 1
זכויות נוספות המשולמות כמענק בעת הפרישה 1
פיצוי כספי עבור ימי מחלה בלתי מנוצלים 2
תעודת גמלאי של הטכניון 3
קרן השתלמות שקלית 3
קרן השתלמות דולרית 4
איתור "כספים אבודים" 4
מיסוי על הגמלה 4
מיסוי מענקי פרישה 5
המסלקה הפנסיונית 6
ביטוח בריאות משלים 6
ביטוח לאומי - קצבת אזרח ותיק 7
ארגון הסגל האקדמי בטכניון 11
מידע כללי על הנחות והטבות לגמלאי הטכניון 11
הטבות כלליות לגמלאים 11
לימודים (פטור והנחות בשכר לימוד ומידע כללי) 13
התנדבות 14
טלפונים חיוניים 15

כל האמור בחוברת זו בלשון זכר משמע גם בלשון נקבה

חבר/ת סגל יקר/ה

מועד פרישתך לגמלאות הולך וקרב.

הניסיון מלמד כי הפרישה מהעבודה גורמת לשינויים בסדר חייו של הפורש ומחייבת אותו להסתגל לאורח חיים אחר. כולנו מודעים לקשיים וללבטים העשויים ללוות את המעבר לתקופה חדשה זו וברצוננו להקל ככל הניתן על מעבר זה.

כולנו מודעים לקשיים וללבטים העשויים ללוות את המעבר לתקופה חדשה זו וברצוננו להקל ככל הניתן על מעבר זה.

בכבוד רב,
מדור תקציב ופרישה

שלבי תהליך פרישה בטכניון

3-6 חודשים לפני הפרישה

- פגישה עם מדור פרישה באגף משאבי אנוש

עד הפרישה

- יצירת קשר עם הגוף המשלם קצבה להסדרת תשלום גמלה חודשית עם הפרישה
- איתור כספי פיצויים שאולי לא צויינו במכתב פרישה
- השלמת נושאים נוספים לטיפול שנמסרו בשיחת פרישה כגון דיווח ניצול מחלה, הקדשת זמן מלא וכד'

מועד הפרישה

- קבלת מסמכים סופיים על הזכויות לפרישה
- קבלת מכתבי שחרור לקופות הגמל להמשך הטיפול מול הקופות, בין היתר בהסדרת תשלום הגמלה החודשי
- החזרת כרטיס עובד וקבלת כרטיס חדש במקום

כחודש לאחר הפרישה

- קבלת טופס 161 ממחלקת שכר
- פגישה עם פקיד שומה לצורך קבלת הנחה במס על הגמלה (זכאות מגיל פרישה בלבד) והסדרת סוגיות מיסוי נוספות
- הגשת תביעת קצבת אזרח ותיק מביטוח לאומי (עד גיל 70 מותנה במבחן הכנסות)
- החזרת טפסים למחלקת שכר (אישור הנחה במס על הגמלה ואישור על קבלת קיצבת אזרח ותיק)
- העברת אישורים לגוף המשלם קצבה חודשית (קרן פנסיה, קופת גמל, חברת ביטוח - לפי המקרה): אישור ממס הכנסה על הנחה במס על הגמלה ואישור מביטוח לאומי על קבלת קצבת אזרח ותיק

מועד הפרישה בטכניון

על פי "חוקת הגמלאות", יום הפרישה לחברי הסגל האקדמי הבכיר (שווה לנשים ולגברים) - הוא בסוף השנה האקדמית בה מלאו לחבר הסגל 68. גיל זה הוא גבוה מהקבוע בחוק (כיום גיל 67) ומאפשר לחברי הסגל לעבוד מעבר לקבוע בחוק.

הסדר פנסיה צוברת

עובד בהסדר פנסיה צוברת ומעסיקו מפרישים מדי חודש כספים לגוף חיסכון פנסיוני לפי בחירת העובד (ביטוחי מנהלים, קרנות פנסיה, קופות גמל). רכיבי השכר שהם בסיס להפרשות אלו הם כל רכיבי השכר למעט החזר נסיעות. החסכון לפנסיה מורכב משלשה חלקים - הפרשת העובד מהשכר לפנסיה, הפרשת המעסיק לחיסכון של העובד ושיעור ההפרשה של המעסיק לרכיב הפיצויים שנועד להגן על העובד במקרה של פיטורים או מעבר למקום עבודה אחר. שימוש הפיצויים מגיע על חשבון החסכון הפנסיוני ומהווה כשליש מסך החיסכון הפנסיוני שלו ומקטין את הפנסיה העתידית. מהסיבה הזאת כדאי למשוך את הפיצויים רק במקרה קיצון.
בקרנות הפנסיה החדשות ובביטוחי המנהלים, סכומי הקצבה מושפעים מהסכומים שהעמיתים צברו בשנות עבודתם (הפקדות עובד ומעסיק ותשואות על הצבירה בניכוי דמי ניהול) ומשינויים אקטואריים (גיל הפרישה, תחולת החיים, מספר מבוטחים בקופה וכד') .

לצורך משיכת הכספים והסדרת תשלום גמלה חודשית יש לפנות לגוף החיסכון הפנסיוני או/ו להיעזר לצורך כך במשווק/יועץ פנסיוני.

זכויות נוספות המשולמות כמענק בעת הפרישה

- פדיון ימי מחלה (משולם כמענק חד פעמי ישירות לחשבון הבנק במהלך החודש שלאחר הפרישה, פירוט החישוב מופיע בהמשך).
- פיצוי בגין שנים עודפות - לכל חבר סגל שצבר מעל 35 שנות עבודה (כולל שנות הכרה בשרות קודם) ישולם מענק חד פעמי המחושב על בסיס משכורת חודשית לכל שנה עודפת. המענק בגין שנה עודפת שהיא שנת שירות בפועל בטכניון יחושב כ-100% משכר חודשי, המענק בגין שנה עודפת שהיא שנת הכרה בשירות קודם יחושב לפי 65% משכר חודשי.

- לדוגמא: חבר סגל ששרת בפועל בטכניון 34 שנים והוכרו לו 5 שנות שרות קודם. על 35 שנים ראשונות תשולם לו גמלה בשיעור 70% ובגין 4 שנים עודפות ישולם מענק בשיעור 65% (2.6 שנים (4*65%) כלומר מענק על שנים עודפות יהיה שווה ערך לשכר חודשי טבלאי מוכפל ב-2.6. לעומת זאת, חבר סגל ששרת בפועל בטכניון 37 שנים והוכרו לו 5 שנות שרות קודם, תשולם לו גמלה בשיעור 70% ומענק בגין 5.25 שנים עודפות (שנתיים שרות בפועל לפי 100% ועוד 5 שנים שרות קודם לפי 65% - 0.65X5 = 3.25).
- מהגמלה מנכים מס הכנסה כחוק אלא אם מציגים אישור הנחה על גמלה ממס הכנסה בהתאם לתיקון 190 לפקודת מס הכנסה.
- ביטוח בריאות לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, מנוכה מקצבת אזרח ותיק המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי. עם תחילת תשלום קצבה זו על ידי ביטוח לאומי יש להביא אישור על כך מביטוח לאומי למחלקת שכר בטכניון לצורך הפסקת הניכוי מהגמלה.
- גמלאים שפורשים לפנסיה מוקדמת ישלמו דמי ביטוח לאומי מופחתים ודמי ביטוח בריאות, עד המועד בו יהיו זכאים לקצבת אזרח ותיק מהביטוח הלאומי (עובד בגיל 67, עובדת כתלות בתאריך לידתה).

פיצוי כספי עבור ימי מחלה בלתי מנוצלים

(למי שפורש לגמלאות בגיל שאינו נמוך מ- 55 וכן עובד שגילו נמוך יותר ופורש מסיבות בריאות).

חישוב פדיון מחלה תלוי באחוז הניצול ומתבצע באופן הבא:

א. אם ניצל העובד פחות מ- 36% מימי המחלה , יקבל פיצוי בשווי הכספי של 8 ימים עבור כל 30 יום שביתרת מחלתו.

ב. אם ניצל העובד בין 36% ל- 65% מימי המחלה, יקבל פיצוי בשווי הכספי של 6 ימים עבור כל 30 יום שביתרת ימי מחלתו.

ג. עובד אשר ניצל יותר מ- 65% מימי המחלה שעמדו לרשותו, אינו זכאי לפדיון ימי מחלה.

התשלום הנ"ל מתבצע בהפקדה בנקאית, לאחר היציאה לגמלה ולאחר שנעשה חשבון סופי של ימי המחלה שלא נוצלו. חבר סגל יקבל הודעה לביתו על פדיון ימי והמחלה להם זכאי.

חישוב פדיון ימי המחלה מותנה בכך שחבר הסגל מילא במשך השנים את ההצהרות על ניצול או אי ניצול ימי מחלה באופן סדיר. תקופות בגינן לא מולא טופס הצהרה מפחיתות את מניין ימי המחלה המזכים.

תעודת גמלאי של הטכניון

התעודה ניתנת לעובד בסגל המנהלי בסטטוס מעמד קבוע או הסכם אישי אשר היקף משרתו 50% לפחות ועבד במשך 10 שנים ברציפות, ופרש מהטכניון בפרישת גיל.
פרטי הגמלאי מופיעים על התעודה בעברית ובאנגלית. תעודה זו יכולה לעזור בכל מקום שיש צורך להוכיח שהנך גמלאי, הן בארץ והן בחו"ל. כמו כן היא עשויה לזכותך בהנחות שונות בארץ ובחו"ל.

קרן השתלמות שקלית

הפרשות הטכניון לקרן ההשתלמות נפסקות עם הפרישה. חבר סגל הפורש לגמלאות זכאי להשאיר את הכספים שהצטברו לזכותו בקרן ההשתלמות. כסף שאינו נמשך מהקרן ימשיך ליהנות מנזילות ומרווחי הקרן. חשוב לשקול את כדאיות המשיכה של כספי הקרן, משום שעל פי תקנות מס הכנסה, רווחי הקרן פטורים ממס על רווחי הון (במגבלות תקרה הקבועות בתקנות המס).
כדאי לשים לב כי משיכת הכספים מקרן ההשתלמות, לפני תום 3 שנים ממועד המשיכה האחרונה בפרישת גיל, ולפני 6 שנים בפרישה מוקדמת מחייבת בתשלום מס הכנסה על כל הסכום שבקרן.
במידה והעובד רוצה למשוך את הכסף, עליו לפנות לקרן ההשתלמות בבקשה להוצאת הכספים.
ניתן להשיג מידע על תהליך המשיכה וטפסים באתר האינטרנט של קרן השתלמות בה בחרת לצבור כספים.

קרן השתלמות דולרית (קרן קשרי מדע בינלאומיים)

חברי הסגל שפורשים לגמלאות ולא הוענק להם תואר פרופסור אמריטוס:

- ניתן לפדות את יתרת הקרן בניכוי מס הכנסה במועד הפרישה או עד שנה אחריה (שיעור המס הוא על פי כללי מיסוי פיצויי פיטורין).

חברי הסגל בדרגת פרופסור מן המניין שהוענק להם בפרישה תואר פרופסור אמריטוס:

- במשך שנה מיום הפרישה ניתן להמשיך לנצל כספי הקרן כרגיל.
- ניתן להעביר את יתרת הקרן לתקציב אישי במוסד הטכניון למחקר ופיתוח.
- ניתן לפדות את יתרת הקרן בניכוי מס הכנסה במועד הפרישה או עד שנה אחריה (שיעור המס הוא על פי כללי מיסוי פיצויי פיטורין).

איתור "כספים אבודים"

משרד האוצר הקים אתר לאיתור חסכונות פנסיוניים וביטוחי חיים לא פעילים.
לבדיקה להלן כתובת האתר: www.itur.mof.gov.il
שימו לב! אפשר לבצע מספר ניסיונות חיפוש מוגבל לכל מספר תעודת זהות. לכן רצוי לשמור הקובץ המתקבל עם תוצאות החיפוש.

מיסוי על הגמלה

החישוב של שיעור המס שינוכה מהגמלה מושפע בין השאר משיעור הפטור ממס שניתן על מענקי הפרישה (פדיון מחלה, פיצויים, כספי פיצויים בקופות גמל, פדיון יתרת קרן קשרי מדע דולרית) על פי תיקון 190 לפקודת מס הכנסה.
קביעת הפטור על מענקי הפרישה נעשית על ידי מס הכנסה על פי טפסים שממלאים המעסיק והפורש במועד הפרישה (טפסי 161, א'-ד'). **אופי מילוי הטפסים בפרישה קובע את שיעור המס על הגמלה באופן סופי שאינו ניתן יותר לשינוי בעתיד** (למעט במהלך תקופה מוגבלת של 90 יום מהגשת הטפסים לרשויות המס)!
בשל כך, אם אינכם בטוחים כי הינכם ממלאים את הטפסים בצורה נכונה מוטב כי תפנו לאיש

מקצוע מתאים, מומחה למיסוי ופרישה, אשר יסייע לכם הן בהבנת התמונה הכוללת, הן בקבלת ההחלטות הנכונות ביותר בעבורכם והן במילוי הטופס, מהסיבה הפשוטה - השווי הכספי המצטבר של הפטור ממס לו אתם עשויים להיות זכאים הן במועד הפרישה והן במהלך כל תקופת הפנסיה המתארכת משנה לשנה יכול להגיע למאות אלפי שקלים ואף יותר.

ניתן לקבל המלצות ליועצים כאלו שלהם הסדר מיוחד לחברי סגל הטכניון במשרדי ארגון הסגל האקדמי .

מיסוי מענקי פרישה

הסכומים שמרכיבים מענקי פרישה:

- פדיון ימי מחלה
- כספי פיצויים בקופות הגמל
- פדיון קרן קשרי מדע

מס הכנסה נותן פטור על מענקי הפרישה בגובה שכר חודשי אחרון עד תקרה של 12,420 ₪ (נכון לשנת 2020) כפול מספר שנות העבודה בפועל.
כאשר מתקבל מענק פרישה וחלקו חייב במס צריך לשלם עליו מס לפי מדרגות המס.
חישוב המס הוא כמו חישוב מס של משכורת נוספת.
האפשרויות העומדות בפני עובד שמקבל מענק פרישה:

1. **תשלום מס על כל המענק החייב במס** בשנה הנוכחית כמו משכורת נוספת. זו האפשרות הטבעית (ברירת המחדל) שמתבצעת באופן אוטומטי בטכניון. החלק הפטור משולם כמובן במלואו במהלך חודש אוקטובר ישירות לחשבון הבנק. לגבי החלק החייב במס - הוא מתווסף לגמלה הראשונה בתלוש נובמבר ובהתאם לכך משולם המס על שני הרכיבים יחד.
2. **פריסת המענק החייב במס** - מס הכנסה מאפשר לפרוס את המענק החייב לטווח של עד 6 שנים החל מהשנה הבאה (במידה ומדובר בפרישה ב-1 באוקטובר). בתקופת שנות הפריסה חובה להגיש דו"ח שנתי למס הכנסה. חישוב החזר מס: יש לחשב את המס שצריך לשלם כל השנה ולהשוות מול המס ששולם בפועל בתלוש המשכורת, אם המס ששולם בפועל עולה על המס המחושב לתשלום, הרי שיש החזר מס. בחירה זו הינה בחירה טובה במקרים בהם אחוז המס השולי בשנים שלאחר הפרישה נמוך משיעורו בשנת הפרישה לגמלאות וניתן לנצל

הפרש זה כדי להקטין את חבות המס על החלק החייב במס של המענקים.

3. **רצף פיצויים** - רלוונטי לפרישה מוקדמת - מדובר על מקרים בהם העובד עדיין בגיל העבודה והוא מסיים עבודה אצל מעסיק אחד ועובר למעסיק הבא.
4. **רצף קצבה** - רלוונטי לפרישה מוקדמת - מדובר בכספים שהופקדו בקופת גמל לקצבה ונמצאים בקופת הגמל - הכוונה לסכומים שהופקדו לאורך השנים בקרן הפנסיה או בביטוח המנהלים ולא על כספים שמשולמים לעובד במזומן עם פרישתו.

המסלקה הפנסיונית

המסלקה הפנסיונית הוא פרויקט שיזם משרד האוצר כדי לאפשר העברת מידע מלא לגבי כלל החסכונות הפנסיוניים של כל אחד מאתנו שהופקדו על ידי כלל המעסיקים שלנו. שרות זה כרוך בתשלום - 20₪ נכון ל-2020. ניתן להירשם למסלקה הפנסיונית באמצעות אתר האינטרנט של החברה www.swiftness.co.il. לאחר ההרשמה, תקבלו קוד אימות, עמו תוכלו להיכנס למערכת. באמצעות קוד האימות, הגישו בקשה לקבלת מידע על כל החסכונות שלכם. הבקשה מועברת באופן ממוכן ומידי לכל חברות הביטוח, הפנסיה והגמל. תוך מספר ימים, החברות יעבירו את תשובתן. אם יש לכם חיסכון אצלם, החברות יעבירו את כל פרטיו. בסופו של דבר, כל המידע הרלוונטי עבורכם יוצג לכם באופן מרוכז וידידותי.

במידה ואיתרתם כספי פיצויים מתקופת עבודתכם בטכניון, בקופה שהטכניון מצוין בה כמעסיק ושאינה מופיעה במכתב הפרישה שלכם, אנא הודיעו מיד למחלקת שכר לתיקון טופס 161 ועל מנת לאפשר משיכת הכספים הפטורים ממס (במידה ולא נוצלה כל תקרת הפטור ובמידה ולא חלפו 90 יום מיום הגשת טופס 161 במס הכנסה).

ביטוח בריאות משלים

הסדר ביטוח הבריאות המשלים של חברי הסגל האקדמי הבכיר בטכניון ממשיך גם לאחר הפרישה, אולם נפסקת השתתפות הטכניון בתשלום הפרמיה לחברת הביטוח. יש ליצור קשר עם ארגון הסגל האקדמי **עד מועד הפרישה** לצורך עדכון סכום הפרמיה, שכעת כולה על חשבון חבר הסגל.

ביטוח לאומי - קצבת אזרח ותיק

(תמצית מחוברת המוסד לביטוח לאומי)

שים לב! ביטוח לאומי משנה לעיתים את התקנות. יש לבדוק עדכנות המידע ישירות בביטוח לאומי בטרם קבלת החלטות.

על מנת להיות זכאים לקצבת אזרח ותיק יש לעמוד ראשית בתנאי המרכזי - הגעה לגיל המזכה.

קיימים שני מועדים לצורך חישוב הזכאות לקבלת קצבת אזרח ותיק:

- זכאות מגיל הפרישה - מותנית במבחן הכנסות.
- גיל הזכאות המוחלט - ללא תלות במבחן הכנסות.
- ניתן להיעזר במחשבון לבדיקת הכנסה מותרת וזכאות לקצבת אזרח ותיק ובמחשבון לחישוב גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק באתר המוסד לביטוח לאומי www.btl.gov.il.
- עבור כל שנה שהמבוטח זכאי לקצבת אזרח ותיק ואינו מושך אותה - בין גיל הפרישה לגיל הזכאות המוחלט לקצבת אזרח ותיק (בשל הכנסות גבוהות מעבודה), יהיה המבוטח זכאי לתוספת בשיעור של 5% לקצבה על כל שנה. לפרטים נוספים, ראו תוספת דחיית קצבת אזרח ותיק.

חשוב לדעת

מי שקיבל קצבת נכות כללית עד לגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק, יקבל קצבת אזרח ותיק לנכה שלא תפחת מסכום קצבת הנכות שקיבל לפני כן. למידע על זכאותם של מקבלי קצבת נכות שהגיעו לגיל פרישה ראו קצבת אזרח ותיק לנכה.

- מי שזכאי לקצבת אזרח ותיק וגם לקצבת נכות מעבודה לצמיתות, יבחר באחת מהקצבאות. בתנאים מיוחדים, המוסד לביטוח לאומי יהוון את קצבת הנכות של נכה עבודה (ישלם לו סכום חד-פעמי במקום הקצבה), ולאחר ההיוון תשולם לו קצבת הזיקנה המגיעה לו. למידע נוסף ראו מעבר מקבלת קצבאות אחרות לקצבת אזרח ותיק.

עיקרי הדברים:

גבר בגיל 67-70 ואישה בגיל 62-70 (גיל מותנה) זכאים לקצבת אזרח ותיק אם הכנסותיהם החודשיות אינן עולות על סכום מסוים שנקבע בחוק (מ-6,014 ש"ח ועד 13,613 ב-2019 בהתאם למצב המשפחתי). גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק לאישה עומד נכון להיום (ינואר 2020) על גיל 62.

מבחן הכנסות (מגיל הפרישה עד גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק)

גבר ואישה בגיל 70 ומעלה זכאים לקצבת אזרח ותיק ללא התניה והגבלה של גובה הכנסותיהם. (גיל מוחלט).

גובה קצבת הזקנה החודשית צמוד לשכר הממוצע במשק, לתוספת היוקר ולפיצויי ההתייקרות השונים.

מי זכאי?

- גמלאי אשר ממשיך לעבוד במשרה מלאה לא יקבל קצבת אזרח ותיק מהבטוח הלאומי (בגיל המותנה).
- גמלאי הממשיך לעבוד במשרה חלקית, רצוי שיברר במוסד לבטוח לאומי מה גובה ההכנסה המירבית שבאפשרותו להישתכר מבלי שתיפגע זכותו לקבלת הקיצבה. (דף מידע על גובה השכר שמותר להשתכר ניתן לקבל במוסד לבטוח לאומי והוא מתעדכן פעם בשנה).
- גמלאים אשר הכנסתם עולה על סכום ההכנסה המזכה אותם בקצבה מלאה עשויים להיות זכאים לקבצת זקנה חלקית (ההסדר יעשה במוסד לבטוח לאומי).

תוספת דחיית קצבה - תוספת זו תשולם אם עקב הכנסה מעבודה לא היית זכאי לקצבת אזרח ותיק כשהיית בן 67-70 בת 62-70, וכן אם היית זכאי לקצבת אזרח ותיק יחסית וויתרת עליה. שעור התוספת הוא 5% מהקצבה בעד כל שנה בין הגילאים האמורים לעיל.
לא יחשבו כהכנסה: דמי הפנסיה החודשיים ממקום העבודה, רנטות לניצולי שואה, ריבית והפרשי הצמדה על מלוות ופיקדונות על פי תכניות חיסכון (אם הם פטורים ממס הכנסה).
כל מי שמקבל קצבת אזרח ותיק מלאה או חלקית בגיל המותנה, חייב להודיע למוסד לביטוח לאומי בכתב, תוך 30 יום, על כל שינוי שחל בהכנסותיו שלו ושל בן זוגו.

תוספת תלויים:

1. תוספת בעד אישה: גבר המקבל קצבת אזרח ותיק זכאי לקבל תוספת בעד אישתו אם היא נשואה לו שנה אחת לפחות, אינה מקבלת קצבה בזכות עצמה וממלאת את 2 התנאים הבאים: היא בת 45 שנה לפחות או שיש עימה ילד; היא בת 67 או שהכנסתה אינה עולה על סכום המוסכם בביטוח הלאומי.

2. תוספת בעד בעל: אישה המקבלת קצבת אזרח ותיק זכאית לקבל תוספת לקצבה בעד בעל אם נשוי לה שנה אחת לפחות, הוא אינו מקבל קצבה בזכות עצמו והוא ממלא אחד מהתנאים הבאים: מלאו לו 70 שנה; הוא בגיל 50 עד 70 שנה, והכנסתו אינה עולה על הסכום המוסכם בבטוח לאומי.

3. תוספת בעד ילד: מקבל קצבת אזרח ותיק זכאי לתוספת בעבור ילד אם הילד ממלא אחד התנאים הבאים: לא מלאו לו 18 שנה; לא מלאו לו 20 שנה והוא תלמיד בתיכון; משרת בשרות לאומי - עד גיל 24 ; משרת בצבא עד גיל 24 או עד השחרור המוקדם מבינהם.
תוספת בעד ילד משולמת בעד שני ילדים בלבד.

תוספת ותק

משולמת בעד תקופת ביטוח (תקופת עבודה) לפני יום הזכאות לקצבה בפעם הראשונה. שיעור התוספת - 2% מן הקצבה בעד כל שנת ביטוח (שנת עבודה). שיעור התוספת המירבית הוא 50% מן הקצבה.

מעבר מנכות כללית

מבוטח אשר שולמה לו קצבת נכות בתכוף לגיל זקנה ימשיך לקבל קצבת זקנה בגובה קצבת הנכות אם היא גבוהה מסכום קצבת הזקנה המגיעה לו בהתאם לוותק שצבר.

כפל גמלאות

על פי החוק לא ניתן לשלם שתי קצבאות בעד אותו פרק זמן.

זקנה - נכות מעבודה = כפל

מבוטח שהגיע לגיל הפרישה ומשולמת לו קצבת נכות מעבודה - עליו לבחור בין הקצבאות.
במידה ובחר בקצבת אזרח ותיק , יקבל היוון לקצבת הנכות מעבודה בשיעור של 36 קצבאות.
בחר בקצבת נכות מעבודה - לא יקבל כלום בזקנה.

זקנה - שאירים = אינו כפל

כאשר מקבל קצבת אזרח ותיק הופך להיות זכאי לקצבת שאירים תשולם לו קצבת הזקנה במלואה ומחצית קצבת שאירים. גבר שהתאלמן אינו זכאי לתוספת קצבת שאירים אחר אשתו אלא בתנאים מסוימים.
קצבת הזקנה משולמת ב- 28 בכל חודש, בעד אותו חודש, ישירות לחשבון הבנק שנמסר לבטוח הלאומי בעת הגשת התביעה. (על התובע לרשום בטופס התביעה לקצבה את שם הבנק, כתובתו ואת מספר חשבונו בבנק).

שהות בחו"ל

הזכות לקצבת אזרח ותיק ניתנת לתושב ישראל המבוטח בביטוח זקנה. מי שמקבל קצבת אזרח ותיק ושוהה בחו"ל באופן זמני, תשולם לו קצבת הזקנה בזמן שהותו בחו"ל לחשבון הבנק שלו בישראל, בחודש היציאה לחו"ל ומ-1 בחודש שלאחר חודש היציאה במשך 3 חודשים נוספים. הביטוח הלאומי ימשיך לשלם את קצבת הזקנה בחו"ל למי ששוהה במדינה החתומה על הסכם אמנה עם מדינת ישראל לאחר תקופה זו, למי שעונים על התנאים המפורטים באתר ביטוח לאומי. חשוב להודיע לביטוח הלאומי אם בכוונתך לצאת מהארץ לתקופה העולה על 3 חודשים, כדי לבדוק את זכאותך לקבלת הקצבה בחו"ל.

מלוא סכום קצבת הזקנה החודשית פטור ממס הכנסה.

במוסד לבטוח לאומי קיימת תחנת ייעוץ לאזרח ותיק. אם נתקלת באיזו שהיא בעיה הינך יכול לפנות לתחנה לקבלת ייעוץ והדרכה חינם. התחנה נמצאת בבניין החדש של המוסד לבטוח לאומי בשד'

פלי"ם 8, חיפה, בקומת הכניסה. התחנה פעילה בימים א' , ג' , ה' בין השעות 08:00 - 12:30 .
לכל שאלות בנושא ביטוח לאומי, ניתן לפנות לסניף הקרוב למקום מגוריך, בטל' *6050 או דרך אתר האינטרנט של ביטוח לאומי.

ארגון הסגל האקדמי בטכניון

עם פרישתך ממשיכה החברות בארגון הסגל האקדמי של הטכניון.
פעילויות הארגון מפורסמות באתר http://www.segeltechnion.org.il.

מידע כללי על הנחות והטבות

חלק מהטבות המיוחדות לגמלאי הטכניון:

- **תו כניסה לטכניון** - לקבלת יש לפנות ליחידת הביטחון.
- **בריכת הטכניון** - ניתנת הנחה במחיר כרטסת או מינוי של קבוצה ב' (עובדי הטכניון). את ההנחה מקבלים בקופת הבריכה עם הצגת אישור של אגף משאבי אנוש או תעודת גמלאי של הטכניון.
- **השאלת ספרים בספריה**
- **שי חגים** - פורשים של הסגל האקדמי זכאים לשי בראש השנה.

הטבות כלליות לגמלאים

זכרו תמיד לציין שאתם גמלאים ולשאול באם יש הנחה.

- **נסיעה בתחבורה ציבורית** - כל גמלאי זכאי ל-50% הנחה באוטובוסים ורכבות בנסיעות עירוניות ובנסיעות בין עירוניות.
- **דמי כניסה לאתרים** - בגנים הלאומיים ובשמורות הטבע ניתנת הנחה לגמלאים עם הצגת תעודת גמלאי ותעודת זהות.
- **עתונים** - ישנם עתונים המעניקים הנחה לגמלאי מדמי המינוי.
- **בנקים** - מספר בנקים נותנים הנחות והטבות לאזרח ותיק. הנחות והטבות אלו יינתנו רק בסניף הבנק שבו מתקבלת קצבת אזרח ותיק מהביטוח הלאומי או הרנטה.

המידע על הנחות והטבות הנו כללי ומשתנה מדי פעם וניתן לראות את המידע העדכני באתר של ביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/AllRights/Pages/mosdot.aspx

הטבות למקבלי קצבת זקנה

הגוף	ההטבה	מי זכאי להטבה?	איך מקבלים את ההטבה?
המשרד לענייני אזרחים ותיקים	תעודת אזרח ותיק, המזכה בהנחות ובהטבות במוסדות השונים.	אזרחי ישראל, נשים מגיל 62 ומעלה וגברים מגיל 67 ומעלה	המשרד לאזרחים ותיקים שולח את התעודה באופן אוטומטי לכתובתו של הזכאי. מתן התעודה אינו מותנה בקבלת קצבת זקנה. טלפון לבקשת התעודה 02-6547025 או 8840*
בזק	50% הנחה בדמי שימוש קבועים בתשלום חשבון הטלפון	מקבלי קצבת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה וכן מקבלי קצבת זקנה עם השלמה לקצבת נכות	החוק אינו חל על מי שמחובר לחברות טלפון אחרות כמו "הוט" ו"נטוויזן". הביטוח הלאומי מעביר לחברת בזק רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי. קו "בזק" צריך להיות בדירה למגורים בלבד, וחייב להיות על שם מקבל הקצבה. אין כפל הנחות – הצטרפות למסלול מוזל (חבילת שיחות וכדומה) מונעת את מתן ההנחה. לבירורים ניתן לפנות ל"בזק" בטלפון 199.
חברת החשמל	50% הנחה עבור 400 קוט"ש ראשונים בתשלום חשבון החשמל	מקבלי קצבת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה וכן מקבלי קצבת זקנה עם השלמה לקצבת נכות	הביטוח הלאומי מעביר לחברת החשמל רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי. שים לב שחשבון החשמל חייב להיות על שם הזכאי, ובתעריף ביתי בלבד. אם לזכאי יש יותר מחשבון חשמל אחד על שמו, עליו להסדיר את קבלת ההנחה מול חברת החשמל. לבירורים ניתן לפנות לחברת החשמל במוקד 103.
משרד הבינוי והשיכון	סיוע בשכר דירה (ציבורית או פרטית) או ברכישת דירת קבע באחת החברות הציבוריות (חלמיש, עמידר, עמיגור, פרזות, שקמונה וחלד).	מקבלי קצבת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה	הביטוח הלאומי מעביר למשרד הבינוי והשיכון רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. לבירורים יש לפנות למשרד הבינוי והשיכון.
משרד התחבורה	50% הנחה בתעריפי נסיעה באוטובוסים לנשים מגיל 60 ומעלה ולגברים מגיל 65 ומעלה	מקבלי קצבת נכות מעבודה, נשים מגיל 60 ומעלה וגברים מגיל 65 ומעלה	ההנחה ניתנת ברכישת כל סוגי הכרטיסים על סמך הצגת תעודת זהות או תעודת אזרח ותיק.
קופת חולים	הנחות ברכישת תרופות ופטור מאגרות בעד שירותים רפואיים	מקבלי קצבת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה, ומקבלי קצבת זקנה עם השלמה לקצבת נכות	הביטוח הלאומי מעביר לקופות החולים רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההטבות אמורות להינתן באופן אוטומטי. לבירורים יש לפנות לקופת החולים שבה רשום מקבל הקצבה.
רשות המים	כמות מים נוספת של עד 3.5 מ"ק לחודש בתעריף הנמוך	מקבלי קצבת זקנה עם השלמה לקצבת נכות וכן מקבלי קצבת זקנה עם תוספת קצבה חודשית נוספת לנכה	הביטוח הלאומי מעביר לרשות המים את רשימות מי שעשויים להיות זכאים להטבה. כתובת המגורים של הזכאי צריכה להיות מעודכנת במשרד הפנים. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי.
רשות המיסים	מענק הכנסה ("מס הכנסה שלילי")	עובדים המשתכרים עד רמת שכר מסויימת	לפרטים נוספים ניתן לפנות למוקד הטלפוני של רשות המסים שמספרו 4954* או באתר האינטרנט של רשות המסים בישראל.
רשות השידור	פטור מתשלום אגרת טלוויזיה	גברים ונשים מגיל הפרישה	הפטור ניתן באופן אוטומטי על ידי רשות השידור. לבירורים ניתן לפנות לרשות השידור.
רשות מקומית	הנחה במסי ארנונה. גובה ההנחה נקבע על ידי הרשות המקומית.	מקבלי קצבת זקנה מגיל הפרישה ומעלה: נשים מגיל 62 ומעלה וגברים מגיל 67 ומעלה	הביטוח הלאומי מעביר לרשויות המקומיות רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי.
	הנחה במסי ארנונה. גובה ההנחה נקבע על ידי הרשות המקומית.	מקבלי קצבת זקנה עם תוספת השלמת הכנסה, וכן מקבלי קצבת זקנה עם השלמה לקצבת נכות	הביטוח הלאומי מעביר לרשויות המקומיות רשימות של מי שעשויים להיות זכאים להטבות. ההנחה אמורה להינתן באופן אוטומטי.

לימודים (פטור, הנחות שכר לימוד ומידע כללי)

כל פטור או הנחה שיינתנו לגמלאי הטכניון הם בהתאם להיקף המשרה המשוקלל שבו עבד.

*המידע נוגע למי שפרש פרישת גיל או פרישה מוקדמת מסיבת מחלה או נכות. בנוגע לזכאות למי שפרש פרישה מוקדמת מסיבה אחרת, יש לברר באגף משאבי אנוש.

טכניון - גמלאי הרוצה ללמוד לתואר ראשון, שני או שלישי זכאי לפטור מלא משכר הלימוד (כולל דמי הרשמה).
באוניברסיטאות אחרות ומכללות - לגמלאי אין פטור מתשלום שכר הלימוד. לבני העובדים שפרשו יש פטור מלא לתואר ראשון בלבד (התחלת לימודים לפני גיל 26). אין פטור ללימודים מתקדמים.
מכינה קדם אקדמית של הטכניון - פטור מלא משכר הלימוד לגמלאי ולבני משפחתו (פרט לרענון במתמטיקה, השלמות בפיסיקה וקורסים אחרים).
היחידה ללימודי חוץ בטכניון - הגמלאי עצמו זכאי ל- 50% הנחה על שכר הלימוד ובני משפחתו ל - 25%.
ביה"ס הארצי להנדסאים - לגמלאי עצמו מגיע פטור מלא משכר הלימוד ולבני משפחתו הנחה של 50%.
שאירים של גמלאי הטכניון מקבלים אותן הנחות בלימודים כמו הגמלאי ובני משפחתו.

על מנת לקבל פטור, כאמור לעיל, יש לפנות לאגף משאבי אנוש. האישור יינתן בהתאם להיקף המשרה המשוקלל של הגמלאי.

האוניברסיטה הפתוחה - אין פטור משכר לימוד.
חבות במס בגין פטור משכ"ל - שווי הפטור משכר הלימוד חייב במס, ויכלל בחישוב המס על גמלתך.

התנדבות

קיימים מספר גופים המסייעים בהכנת מתנדבים למשימות שונות. ידועה היטב לכולם ההתנדבות למשמר האזרחי, הועד למען החייל, מגן דוד אדום, יע"ל, ויצ"ו, נעמת, תנועת האישה הדתית הלאומית. כמו כן אפשר לפנות לגופים הבאים:
המוסד לביטוח לאומי - שירות ייעוץ לאזרח ותיק, מופעל ברובו ע"י מתנדבים שהוכשרו לכך בעזרת קורסים מיוחדים. פרטים: המוסד לביטוח לאומי רח' פל"ם 8, חיפה, טל: 04-8544141 או 6050*.

משרד העבודה והרווחה - זקוק למתנדבים בשטחים רבים ושונים, כך שכל מתנדב יכול למצוא לעצמו תפקיד ההולם את כישוריו. במסגרת זו גם מתקיימת סיירת תיקונים לאזרח ותיק, ואליה מתנדבים בעלי מקצוע.
גמלאים המעוניינים להתנדב ולסייע לאזרחים ותיקים יכולים לפנות ל: המחלקה להתנדבות, אגף קהילה ושירותים חברתיים. כתובת: דרך הים 78, חיפה טלפון: 04-8360030.

המוזיאון הלאומי למדע תכנון וטכנולוגיה (טכנו-דע) - ישמח לקבל עזרה ממתנדבים.

ער"ן - עזרה ראשונה נפשית מעונין מאוד במתנדבים למשימותיו בכל השפות. - ת.ד. 4333, חיפה, 61331 טל: 1201 או בדוא"ל: info@eran.org.il.
אגודת אחים בוגרים - אגודה לעזרה לילדים עד גיל 18 ללא אב (מיועד לגברים ולנשים). פרטים בבית גולדבלום שד' הנשיא 124, חיפה, טל': 04-8389824.
מרכז לסיוע לקורבנות אונס - (מיועד לגברים ולנשים). פרטים בטל' 04-6561202/3.
"אשל" - האגודה למען האזרח הותיק, מופעלת על ידי מתנדבים.
רוטרי חיפה - פועל בשני מישורים: גג לחייל המשתחרר (קשר עם חייל בודד המשתחרר מצה"ל) ויד לאסיר. כדי לקבל פרטים כיצד להתקשר עם האחראי להתנדבות - ת.ד. 7465, חיפה 31073 או דרך אתר האינטרנט: www.rotaryhaifa.org.il.

בכל מקרה שהמידע בחוברת זו שונה מהמידע המופיע במסמכים המקוריים בנושאים השונים, קובע המסמך המקורי. כמובן, נשמח לקבל עדכון על מנת להשתפר. כל הנתונים המופיעים בחוברת זו נכונים למועד כתיבתם.

טלפונים חיוניים

משטרה (כללי)	100
מכבי אש	102
מגן דוד אדום (כללי)	101
מוקד עירוני	106
ער"ן (עזרה ראשונה נפשית)	1201
ארגון הסגל האקדמי בטכניון	04-8292430
אגף משאבי אנוש	04-8293091/2786
אגף הכספים והבקרה	04-8292496/2754
מחלקת שכר	04-8292907/2724
מחלקת כספים וכלכלה במוסד הטכניון	04-8292317/2318
המוסד לביטוח לאומי	*6050